

SZABÓ HIRLAP

Előfizetési ár:
Félévre 50 korona
Megjelenik
minden hó 8-án és 20-án.

Szerkesztő és laptulajdonos:
ULLMANN JÁKÓ
Főmunkatársak:
TIBOR SAMU
MANGOLD BÉLA KOLOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Hársfa-utca 24.
Telefon József 122—32.

Olvasóinkhoz.

A magyar kir. Technologiai Iparmúzeum igazgatósága még 1904. évben elhatározta, hogy a vidéki tanfolyamok sorozatát a szabóipari tanfolyamokkal kezdi meg. Kidolgozta a szabóipari mestertanfolyamok szervezetét és tantervét. A szabályzat szerint a tanfolyamok célja a tanítási folyamat látogató mestereket olyképen továbbképezni, hogy azok a férfi-szabóipar körébe tartozó különféle ruhaneműeket a rendes és rendellenes emberi testre helyesen és gazdaságosan kiszabni és elkészíteni, valamint azok önköltségeit megállapítani tudják.

Tárgyaik: Szerkezettan és szerkezeti rajz.

Könyvviteltan és egyszerű ügyiratok.

Jogi ismeretek.

Az utasításban azután részletes utmutatás van a szakoktatók részére.

Nem foglalkozunk jelen cikkünk keretében a tantervvel, de reá kell mutatnunk a Technologia igazgatóságának egy súlyos mulasztására, amidőn nem gondoskodott arról, hogy az ország szabóiparosságának a tanterven kívül

egy szabászati szakkönyv álljon rendelkezésére, hogy a technológián tanított modern szabászatból a már szabni tudó szabóiparosok tovább képezhessék magukat.

A Technologia mulasztását a »Szabó Hirlap« kívánja pótolni. Minden hónapban 2—3 szakrajzot kellő magyarázattal fogunk lapunkban közölni. A technológián tanított szabászati módszert fogjuk szabóiparos társainkkal ismertetni. Könyvelés és kalkuláció című cikkeinket — nagyon rövid idő múlva — kis füzetecskében fogjuk kiadni, ezzel is kívánjuk előfizetőink tudását fokozni. Kül- és belföldi divatleírásokkal, valamint a divatos munka miékénti készítésével fogjuk iparostársainkat — lapunk útján — megismertetni. Minden, a szabó szakmához tartozó kérdésekre, szakszerű felvilágosítással fogunk szolgálni. A szabóipar munkálkodó népe szeretettel pártolja a mi szerény lapunkat. Napról-napra gyarapodik olvasó közönségünk. S mi igyekezzünk ehhez képest nagy áldozatokat hozni.

Hogy azonban még inkább megfelelhessünk kötelességünknek és egy igazán modern társa-

T Á R C A.

Angol férfidivat.

A divat alapjában véve művészi folyamat, mint minden más művészet, alig észrevehetően engedi a rendes és szükséges változásokat és mely egyesíti a szépet a használhatósággal, meghalad előre, úgy, mint ahogy például a zene vagy festészet fejlődik az idők folyamán.

A zene mestereinek alkotásai a színházakban és hangversenytermekben, a festők művei a tárlatokban kerülnek bemutatásra, a divatművészet remekei pedig főképp a versenytereken és nagy sportünnepélyeken látnak napvilágot. Azon helyek között, hol különösen a férfidivat fejlődésére döntő és irányára határozott befolyást gyakorló újdonságok láthatók, az angol versenyterek és sport Match-ek állnak első helyen. Oda folynak a vezető divatforrások patakjai és ott egyesülnek azzá a hatalmas áradattá, mely az egész művelt világot elárasztja. A divatban vezető szabóknak és divatárusoknak, ugyszintén divatosságokról ismert és elismert társaságbeli hölgyek és urak találkozóhelyei ezek a pályák, hol szép és szebb, kedves és csodálatra méltó, új és kevésbé új ruháikban pompáznak.

Minden előkelő szabónak, szabónőnek és divatkereskedőnek jelen vannak ott a maga női és férfi modelljei. Ezeket szemmel tartják és állandóan kísérik a kiküldött hirlapi és üzleti riporterek, hogy a közönség tetszésnézését lássák és a dicséret felhangzását épp úgy, mint a suttagó vagy a hangos kritikát hallhassák. Az így szerzett — egyenesen az életből meritett — tapasztalatok nyomán szinte magától alakul ki azután a minden részében tökéletes, több eszméből egyetlen egy vezető formává tömörült legújabb divat.

A június második felében lezajlott urHingham-i Polo-Matchen és a Royal Ascot-i lóversenyen a háboru kitörése óta ezidén először bontakozott ki ismét az a nagyszerű látványosság, mely az ott megjelent, százezrekre tehető közönséget fényével és régen nem látott pompájával elragadta és melyen az angol királyi családon kívül az egész angol arisztokrácia résztvett.

Minket nem érdekel a mérkőzés és a verseny, figyelmünket csupán a Divat tartja lekötve és mert egyelőre nem lehattunk még oly szerencsések, hogy a helyszínén szerzett benyomásokból alkothassuk meg magunknak a jövő divat képét, meg kell elégednünk azzal a szakavatott értesítéssel és eredeti felvétellel, melylyel egyik londoni barátunk kérésünkre szolgált.

dalmi és szaklapot tudjunk előállítani, kérjük, hogy szaktársaink a lapra előfizessenek és minden előfizető legalább még egy előfizetőt szeressen.

E lap egyetlen erőforrása az előfizetők támogatása. Ezért lehetünk függetlenek, bátrak és kitartók a szabóiparosság anyagi és társadalmi érdekeiért folyó élet-halál harcában.

Szaktársak! Minden ember ki a gátra: a propaganda, a fevilágosítás és az előfizetők gyűjtésének munkájához.

Tisztelettel

A Szabó Hirlap
szerkesztősége.

SZEMLE.

A levasalás és a fényelvétel.

A jó vasalóanyag és a helyes szakismeret mindkét dolgot igen megkönnyíti. Természetesen vannak még segédek, kik számára a levasalás igen keserves munka, mert nem értenek hozzá, nincs meg a kellő ismeret, a szükséges tudás. Dolgoznak és törik magukat anélkül, hogy eredményes munkát lennének képesek felmutatni. Rendesen a szövetet okolják és szidás közben egynek sem jut eszébe a hibát önmagában, tapasztalatlanságában keresni.

Hogy valamelyes eredményt elérhessenek, oly eszközöket és módokat vesznek igénybe, melyek a levasaló ruhadarabra és kelméjére egyaránt hátrányos. De lássuk ez eljárást és módoszatait közelebbről; mivel fáradalmasnak vagy lehetetlennek tetszik előttük a rendes le-

vasalás, elsősorban is erősen kifeszítik a levasaló ruhadarabot minden irányban, még mielőtt a fényrongyot és a vasat rátennék, sőt még a kefe hátával is leveregetik a vasalt helyet. Hogy ily kezelés, illetve eljárás mellett egyes helyek kitágittatnak, melyeknek nem szabadna kitágulniok s hogy ilyképpen a ruhadarab nehézséget képez majd a testen, az természetes következménye az e rendszer szerint való dolgozásnak.

A kefe használatáig eljutván, nem feledhetjük el ennek hasznos és szükséges alkalmazását sem.

A fényelvétel az illető hely legőzölésén alapul, mely a száraz vasalás eredménye. Ha tehát a fényrongy elvétele után a kefe hátát többször egymásután az illető helyre reá szoritjuk, ezáltal a gőz lehetőleg leszorul s átjárja a kijelölt helyet anélkül, hogy a szövet a meleget elveszítené, mely a gyors szárításhoz okvetlen szükséges. Legjobb bizonyítéka ennek a kefe hátán képződő izzadás. Ez a fényrongy által a szövetbe szorított gőz, mely a száraz vasalás következtében előállott meleg folytán kiszorul.

Káros a kefe hátával való kopogás, mert időnek előtte elüzzük a szükséges meleget, de még károsabb az erős kefézés, mert ez a nedves felületet durvává teszi.

Az eszkimó vasalópaplanok mindenekelőtt a legjobbak. A párnák lenvaszonborítással és gyapjurongybéléssel, jobban szólva, töltelékkel nem éppen a legjobb, jóságából a lenvaszonáthuzat következtében veszít. Legjobb hővezető a gyapju, azért legcélszerűbb párnáinkat ilyennemű hulladékokból készíteni.

A figyelem, mint mindenütt, itt is szükséges, fontos tényező, mely nélkül ne kezdjünk vasalni.

Természetes, hogy az angol ember »modelljeit« — régi szokásához híven, — a királyi család tagjain és elsősorban a királyon keresi, ki selyemmel borított rever-ű fekete redingotban (!) jelent meg. Szárnyas gallér, kemény elejű fehér ing, matrózvsomóra kötött világos nyakkendő, sötétszürke bőrkesztyű, cylinder, hajlitott fogóju esőemnyő (!) és fehér gomblyukvirág egészíti ki öltözködési konzervativizmust eláruló és a mai divatot tagadó, de részleteiben remek versenytéri ruháját.

Öszeállításban és divatosság szempontjából királyi atyjának tolettjétől teljesen eltér a Walesi-herceg végtelen eleganciát sugárzó versenytéri öltözete. Fénytelen fekete szövetből varrott, szegett szélű zsaket-et viselt, melynek alja elől mérsékelten kivágott szárnyakkal vonul hátrafelé. Az alj a lábikrák közepénél alig ér lejjebb és az egy gombra záruló kabát merész vonalakkal rajzolja meg hercegi viselőjének kissé telt, de sportedzett formáit.

A mai divattól teljesen eltérő, de párisi elsőrangú üzletekből már ismert nagy kihajtású szárnyas gallért viselt. A gallér szárnyai nincsenek levasalva, hanem úgy néznek ki, mintha a herceg tulmagas, zárt álló gallérjának végeit erősen kihajlitotta volna. Ezt a formát már a múlt télen viselték Londonban a frakk-öltözet-

hez és bizonyos, hogy nagy kényelmet biztosító szabása miatt a jövő téli idény esti alkalmain mi is találkozni fogunk vele. A fekete zsakethez vékony fehérsávas fekete nadrág és fekete mellény járul. Kiegészítő részei ezen zsaketöltözetnek: fehér batiszt ing, világos csokornyakkendő, cylinder (széles szalaggal), fehér selyemzsebke a szivarzsebben, hajlitott végű bambusz sétapálca, karikaverettel, fűzős sevró cipő világosszürke posztóebtéttel és fehér gomblyukvirág.

A walesi herceg mindig mosolyog. Környezetével és a neki bemutatott személyiségekkel keresetlen közvetlenséggel érintkezik. Minden mozdulata, módja és szokása nagyatyjára emlékeztet, kitől a testi elegancia mellett az öltözködési elegancia varázsát is örökölte.

Az angol férfidivat sokat várhat a walesi hercegtől, mert gyönyörű, szabályos természetén tökéletesen érvényesül minden ruha, mely az ő finomult izlése szerint készül és mert minden jel arra vall, hogy a választékos öltözködés iránti szeretetből sok olyan új eszmével fogja gazdagítani a divatot, mely az angol férfidivat állandó világoralmának fentartására alkalmas.

Mangold Béla Kolos.

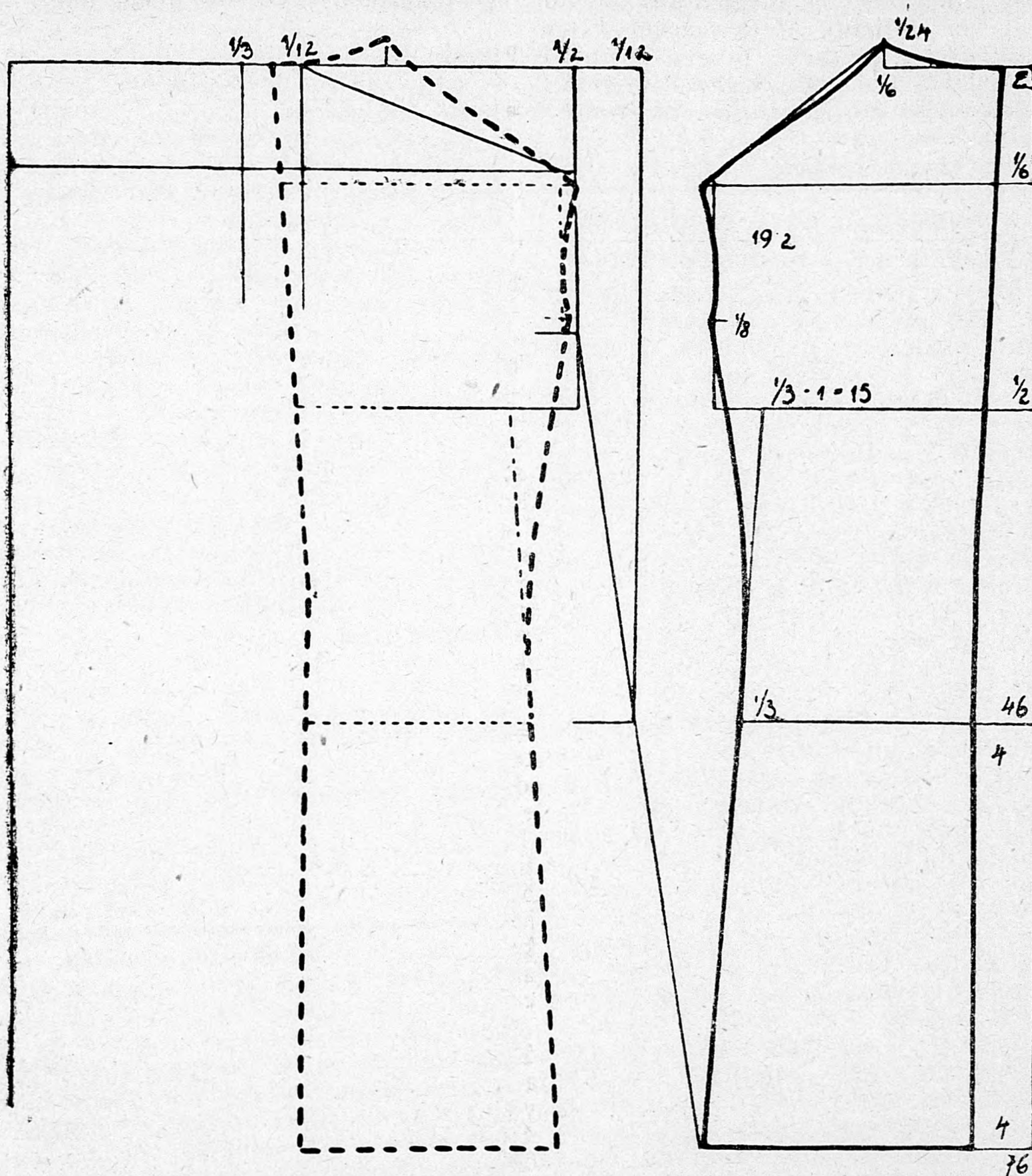
Szabásrajzomhoz a következőképpen veszünk mértéket.

A méreteket minden esetben a mellényen keresztül vesszük és pedig a következő sorrendben: háta, derék hossza, egész hossza, háta szélessége, könyök hossza, ujjá hossza, mellbőség, derék bőség. A derék hosszát a háta közepén a 7-ik nyakcsigolyától a csipőtarajmagasságáig folytatólagosan, az egész hosszát a divat vagy

hátgerinctől a vállkulccsont végéig, a kart felvevő kivánsága szerint. A hátszélességet a emelve, vízszintes irányban előre hajtva és folytatólagosan a könyök hosszát, a könyök magasan kiálló csontjáig, tovább az ujjá hosszát pocacsont és a mell legmagasabb részén ke a kézcsukló csontig. A mellbőséget a két laresztül mérjük.

Az alaprajz megrajzolásához minden esetben a fél mellbőséget használjuk.

A mérték: 46, 76, 19.2, 49, 78, 96, 88.

A fél mellbőséget (48) a következőképpen osztjuk fel:

48	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{24}$
	24	16	12	8	6	4	3	2

Ezen arányméreteket után a következőképpen rajzoljuk le az egysoros sacco alaprajzát:

A háta alaprajzánál a szövet végétől lemérünk 5 cmt hajtásnak. Innen lefelé mérünk $\frac{1}{6}$ részt, vállmagasság, $\frac{1}{2}$ részt, hónaljmélység, 46 cm derék hossza, 76 cm egész hossza. Minden egyes pontba merőleges vonalat húzunk a

szövet szélére. A szövetszélétől bemérünk hajtásra a nyaknál 2 cm és a derékba 4 cm, majd meghuzzuk a háta közepét olyképen, hogy az ívelés a hónalj mélység és a derék hossza között legyen és a derék hosszától lefelé a szövet szélével párhuzamos legyen. A háta közepétől befelé, fent a nyaknál $\frac{1}{6}$, a vállmagasságtól kissé lejjebb a hátszélességet 19.2 cm, a hónalj mélység vonalán $\frac{1}{3} - 1 = 15$ cm, a derék hosszánál $\frac{1}{3}$ mérünk le. A nyak $\frac{1}{6}$ pontjánál felfelé húzunk egy merőleges vonalat és felmérünk $\frac{1}{24}$.

A hónaljmélység vonalon kapott pont és a derék hosszánál bemért pontot összekötjük és meghasszabítjuk az egész hosszáig. A háta szélességénél a vállmagasság vonalára húzunk egy merőleges vonalat és felmérünk a hónaljmélység vonalától egynyolcad állításcsucs. Kirajzoljuk a háta szabályos formáját a rajz szerint.

Az eleje megszerkesztésénél a szövet végétől 2 cm-re húzunk egy merőleges vonalat, ezen lemérünk $\frac{1}{3}$, ettől $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{2}$ és az $\frac{1}{2}$ -től $\frac{1}{12}$. Mind a négy pontra húzunk merőleges vonalat. A hátát az ábra szerint felfektetjük a nyakvonalát az eleje vonalával összeillesztve és megjelöljük a vállmagasságot 1 cm. feljebb, állításcsucsot 1 cm. lejjebb, hónaljmélység és derék hossza ugyanott. Merőleges vonalakat húzunk ezekre a pontokra és a vállalapvonalat és az állítás alapvonalát az ábra szerint összekötjük.

(Rajzolta és magyarázattal ellátta: Kovács Adolf.)

Szorítás a hastájban és a gomboknak helyes elhelyezése a nadrág-korcon.

Igen gyakori a panasz, hogy a nadrág szorítja a hasat. Ezt különösen azok a vevők panaszzolják, akik nadrágtartót viselnek. E bajon legtöbb szaktársam úgy remél segíteni, hogy a nadrág-korcon lévő gombokat a lehetőségig oldalvást helyezi. Ez teljesen fölösleges, mert ha szorít a nadrág a hastájban, ott nagyon ritkán, mondhatni ezer eset közül egyben, a nadrágtartó az oka a kellemetlenségnek. Legtöbb esetben a hátsó nadrág nincsen jól behelyezve és ez húzza hátra az elejét, miáltal nyomás, respektive szorítás eszközöltetik a hasra.

A gombok helytelen hátrahelyezése számos baj kútforrása. A sima esést elsősorban befolyásolja, mert tulságosan oldalt húzatván, a lépés résztartás nélkül lóg. Ez esetben ez az oka azon számtalan apróbb és nagyobb ráncnak, melyek a lépés-csücsből kiindulnak, illetve a csipő felé rézsütösen főlzaladnak. Ajánlom ezt nemcsak így olvasva átgondolni, hanem tessék erről gyakorlatilag is meggyőződést szerezni. Az elejéről gombjainak elhelyezésére van szabály, ez a szabály így szól: helyes ponton van a gomb, ha a has közepétől és az oldalvarrástól egyenlő távolságra eső részen varrjuk föl. Ha ezt követjük, akkor a nadrág föltétlenül jó eséssel bír majd, mert oldalt elegendő rész esik szabadon, föltéve, hogy a nadrág nem hibás szabásu.

Ajánlom a korcot oldalvarrástól eleje nyílásig három egyenlő részre beosztani s azután a gombokat fölrakni, vagy azon esetben, ha az eleje nadrág nagyon keskeny, hogy a jelzett hármas beosztás nem alkalmazható sikeresen, akkor a második gombnak éppen oly távolságra kell esnie az oldalvarrástól, mint az első gombnak az eleje nyílástól. A gombok ily módon való

elhelyezése, testes és sovány alakoknál egyaránt sikeresen alkalmazható. A has szorítása ilyen gombelhelyezésnél ki van zárva. A has szorításnak más az oka, mint azt már előbb említettem. Ki kételkedő, az gombolja le a nadrágtartót s a nadrág bizonyára akkor is fog szorítani. De rögtön megszűnik a szorítás, amint a felső gombokat, illetve a kapcsot kinyitjuk. De nemcsak ekkor, hanem ha a kereszt- és lépésvarrást föl-szabadítjuk, helyesebben szólva, kieresztjük. Legjobb ez utóbb nevezett varrásokon változtatni, mert az eleje nadrág erős előre állítása hátrányos következményeket von maga után.

Ikrek.

Egy vidéki kereskedőhöz beállit egy budapesti cég utazója.

— Mi az, kérem, hiszen eddig Strasszer volt a maguk utazója, aki nekem annyi kellemetlenséget szokott okozni. Talán elcsapták? — kérdezte a kereskedő.

— Dehogy, kérem. Én csak helyettesitem Strasszert. Csak egy kis baj érte.

— Csak nem esukták be?

— Ugyan, hova gondol? Mindössze a feleségének hármas ikre született.

— Ugy kell neki! — kiáltott a kereskedő.

Az utazó elcsodálkozott.

— Ugyan, kérem, hogy mondhat ilyet? Mindenki sajnálja azt a szegény embert és maga azt mondja, ugy kell neki.

— Persze, hogy azt mondom! — felelte a kereskedő. — Hadd tudja meg végre a gazember, hogy milyen boszuság az, ha az embernek többet szállítanak, mint amennyit rendelt.

Visontai szén.

Tudomásunkra jutott, hogy a Salgótarjáni Kőszénbánya r.-t. háztartási célokra is alkalmas új szénterméket hoz — Visontai szén elnevezéssel — Budapest—józsefvárosi p. u.-on levő rakodóján napi (jelelneg 90 korona) árban forgalomba. Tekintettel arra, hogy a tüzelőanyagban nagy a hiány és így a kereslet máris nagy, célszerű a megrendelést Budapest, V., Erzsébet-tér 15., I. em. irodában sürgősen feladni, hogy a szállítás mielőbb teljesíthető legyen.

Szerkesztői üzenetek.

M. K. Kőszeg. Ruhából a zsirfoltot legjobban úgy távolíthatjuk el, ha a folt alá és fölé selyempapírost terítünk és jó meleg vasal vasaljuk. Közönséges foltot meleg vízzel, jó szappannal és egy kis dörzsöléssel lehet a ruhából távolítani. Piszkos zsirfolt ellen legalkalmasabb az anomiák, vagy a benzín használata. Festékfoltot a terpentín távolítja el legbiztosabban.

Nyomatott: a Merkantil-könyvnyomdában VI., Izabella-utca 70.

Faszénét ne vegyen

drágán, mert jét, tehát olcsót kaphat ha rendel levelező-lapon

Árak házhoz } Retorta 100 kg.-ként 700 K
szállítva: } Erdei 100 „ 600 K

Weisz és Vidor

cégnél Józsefvárosi p. u. 8. számú kapu Kőbányai-ut
Telefonszámok: J. 11-31 és J. 114-27.